

AAJ-001-001451

Seat No. _____

B. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May – 2016

Sociology : Paper - X
(Political Sociology)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001451

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (૧) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(૨) દરેક પ્રશ્નના ગુણ જમણી બાજુ આપેલ છે.

૧ M.C.Q. :

૨૦

(૧) રાજકીય સમાજશાસ્ત્રને _____ની પેટા શાખા માનવા પર વિશેષ ભાર કેટલાક વિદ્વાનો આપે છે.

- (A) મનોવિજ્ઞાન (B) અર્થશાસ્ત્ર
(C) સમાજશાસ્ત્ર (D) માનવશાસ્ત્ર

(૨) આધુનિક યુગ _____ નો યુગ છે.

- (A) સંચાર માધ્યમો (B) સામયિકો
(C) પ્રચાર (D) સંસર્ગ

(૩) ચૂંટણીઓના કારણે _____ મનફાવે તેવું વર્તન કરતાં અંકુશમાં રહે છે.

- (A) વિપક્ષો (B) ટેકેદાર પક્ષો
(C) શાસકો (D) અપક્ષો

(૪) જનતા પાર્ટીના પહેલા અધ્યક્ષ _____ ને બનાવવામાં આવ્યા.

- (A) અટલ બિહારી બાજપેઈ (B) નીતિન ગડકરી
(C) મોરારજી દેસાઈ (D) નરેન્દ્ર મોદી

- (પ) ભારતમાં ચૂંટણીઓ _____ સાલથી યોજાય છે.
- (A) ૧૯૪૭-૪૮ (B) ૧૯૫૦-૫૧
(C) ૧૯૫૧-૫૨ (D) ૧૯૫૨-૫૩
- (૬) _____ સત્તાધારી શાસન સામે ખોટી નીતિઓનો વિરોધ કરે છે.
- (A) વિપક્ષ (B) શાસકપક્ષ
(C) અપક્ષ (D) સાથીપક્ષ
- (૭) નેતાઓ _____માં લોકોના સીધા પ્રતિનિધિ હોય છે.
- (A) લોકશાહી (B) સરમુખત્યારશાહી
(C) રાજાશાહી (D) સામંતશાહી
- (૮) રાજકીય સામાજિકીકરણ વ્યક્તિને _____ પ્રાણી બનાવે છે.
- (A) રાજકીય (B) સામાજિક
(C) ધાર્મિક (D) સાંસ્કૃતિક
- (૯) ૧૯૮૯ના બંધારણીય સુધારાથી મતદાન માટેની વય _____ કરવામાં આવી.
- (A) ૧૮ વર્ષ (B) ૨૧ વર્ષ
(C) ૨૨ વર્ષ (D) ૧૬ વર્ષ
- (૧૦) જનતા પક્ષની સ્થાપના _____ સાલમાં થઈ.
- (A) ૧૯૮૫ (B) ૧૯૭૭
(C) ૧૯૭૫ (D) ૧૯૬૫
- (૧૧) કેન્દ્રમાં ભારતીય જનતા પાર્ટીની બાજપેયી સરકાર _____ સાલમાં સત્તારૂઢ થઈ.
- (A) ૧૯૯૫ (B) ૧૯૯૯
(C) ૨૦૦૫ (D) ૧૯૯૪
- (૧૨) રાજકીય પક્ષોનો ઉદ્ભવ _____ સાલ પછી થયો.
- (A) ૧૮૫૦ (B) ૧૭૫૦
(C) ૧૯૫૦ (D) ૧૯૬૦

(૧૩) બંધારણની કલમ _____ નાગરિકોને ધાર્મિક બાબતમાં સ્વતંત્રતા બક્ષે છે.

- (A) ૨૫ (B) ૨૬
(C) ૨૭ (D) ૨૮

(૧૪) _____ ના મતે જ્ઞાતિ અને રાજકારણ સમાનરૂપે એકબીજાને પ્રભાવિત કરે છે.

- (A) ટી.કે. ઓમન (B) રજની કોઠારી
(C) યોગલ અટલ (D) શ્રીનિવાસ

(૧૫) _____ સદીમાં ઈંગ્લેન્ડમાં ઔદ્યોગિક ક્રાંતિનો જન્મ થયો.

- (A) ૧૮મી (B) ૧૬મી
(C) ૧૭મી (D) ૧૯મી

(૧૬) _____ એ કહ્યું કે મનુષ્ય એક સામાજિક પ્રાણી છે.

- (A) એરિસ્ટોટલ (B) પ્લેટો
(C) દુર્ગિમ (D) મેક્સ વેબર

(૧૭) _____ સદીમાં રાજ્ય અને સમાજ વચ્ચે વિવાદ શરૂ થયો.

- (A) ૧૯મી (B) ૧૭મી
(C) ૨૦મી (D) ૧૮મી

(૧૮) મનુષ્યના વિકાસમાં _____ વાતાવરણનો ખૂબ જ પ્રભાવ છે.

- (A) સાંસ્કૃતિક (B) રાજકીય
(C) આર્થિક (D) સામાજિક

(૧૯) નવમી લોકસભાની ચૂંટણીમાં _____ સ્ત્રીઓએ ઉમેદવારી કરી હતી.

- (A) ૧૫૦ (B) ૧૪૫
(C) ૧૫૫ (D) ૧૬૦

(૨૦) રાજકારણમાં સ્ત્રીઓ માટે _____ અનામતની જોગવાઈ છે.

(A) ૩૦%

(B) ૪૩%

(C) ૫૦%

(D) ૩૩%

૨ રાજકીય સમાજશાસ્ત્રનો અર્થ આપી તેનાં કાર્યક્ષેત્રની ચર્ચા કરો. ૧૦

અથવા

૨ જ્ઞાતિ અને રાજકારણની ચર્ચા કરો. ૧૦

૩ રાજકીય સમાજશાસ્ત્રનો ઉદ્ભવ-વિકાસ જણાવો. ૧૦

અથવા

૩ રાજકારણમાં મહિલાઓની સહભાગિતાનાં અવરોધક પરિબલો જણાવો. ૧૦

૪ (અ) ટૂંક નોંધ લખો : (કોઈ પણ એક) ૧૬

(૧) રાજકીય સામાજિકીકરણનું મહત્ત્વ.

(૨) પ્રાદેશિકતા અને રાજકારણ.

(બ) ટૂંક નોંધ લખો : (કોઈ પણ એક)

(૧) રાજકીય પક્ષોનું મહત્ત્વ.

(૨) ધર્મ અને રાજકારણ.

૫ ટૂંકમાં જવાબ લખો : (કોઈ પણ બે) ૧૪

(૧) રાજકીય પક્ષોના કાર્યો.

(૨) રાજકીય પક્ષોની મર્યાદા જણાવો.

(૩) ભારતમાં રાજકીય પક્ષોનો વિકાસ.

(૪) રાજકીય સામાજિકીકરણની લાક્ષણિકતાઓ.

ENGLISH VERSION

- Instructions :**
- (1) All questions are compulsory.
  - (2) Figures to the right side indicate marks.

1 MCQ : 20

- (1) Some scholars emphasize specially Political sociology to be the sub branch of _____.
(A) Psychology (B) Economics
(C) Sociology (D) Anthropology
- (2) The modern age is the age of _____.
(A) Communication (B) Magazines
(C) Campaign (D) Contacts
- (3) Who remains in control due to election ?
(A) Oppositions (B) Supporters
(C) Rulers (D) Independent
- (4) The first President of Janta Party _____ was selected.
(A) Atal Bihari Bajpai (B) Nitin Gadkari
(C) Morarji Desai (D) Narendra Modi
- (5) Elections are held in India since _____.
(A) 1947-48 (B) 1950-51
(C) 1951-52 (D) 1952-53
- (6) _____ oppose against wrong policies of ruling party.
(A) Opposite party (B) Ruling party
(C) Independent (D) Coruling party

- (7) The leaders in _____ are the direct representative of the people.
- (A) Democracy (B) Dictatorship
(C) Kingship (D) Feudal system
- (8) Political sociology makes a man _____ animal.
- (A) Political (B) Social
(C) Religious (D) Cultural
- (9) The age for voting is decided _____ from 1989 Constitutional reforms.
- (A) 18 years (B) 21 years
(C) 22 years (D) 16 years
- (10) Janta Party was established in the year _____.
- (A) 1985 (B) 1977
(C) 1975 (D) 1965
- (11) The Bajpayee government came into power in _____ year.
- (A) 1995 (B) 1999
(C) 2005 (D) 1994
- (12) The political parties came into existence after the year _____.
- (A) 1850 (B) 1750
(C) 1950 (D) 1960
- (13) Which Article of the Constitution gave Liberty of Religion of the citizen ?
- (A) 25 (B) 26
(C) 27 (D) 28
- (14) According to _____ community and politics affect each other.
- (A) T.K. Oman (B) Rajni Kothari
(C) Yogal Atal (D) Srinivas

- (15) In which century the industrial revolution started in England ?
- (A) 18th (B) 16th
(C) 17th (D) 19th
- (16) Who said that, Man is a social animal ?
- (A) Aristotle (B) Plato
(C) Durkheim (D) Max Weber
- (17) The conflict between state and society started in _____ centuray.
- (A) 19th (B) 17th
(C) 20th (D) 18th
- (18) _____ atmosphere plays a major role in the development of human being.
- (A) Cultural (B) Political
(C) Economical (D) Social
- (19) In the 9th Lok Sabha election how many women applied ?
- (A) 150 (B) 145
(C) 155 (D) 160
- (20) How many percentage of reservation for women in there in politics ?
- (A) 30% (B) 43%
(C) 50% (D) 33%

2 Give the meaning of Political Sociology and discuss its scope. **10**

OR

2 Discuss about caste and politics. **10**

- 3** Discuss the growth and development of Political Sociology. **10**
- OR**
- 3** Show the hurdles of women while participating in politics. **10**
- 4** (a) Write short notes : (any one) **16**
- (1) The importance of Political Sociology.
  - (2) Regionalism and politics.
- (b) Write short notes : (any one)
- (1) Importance of political parties.
  - (2) Religion and politics.
- 5** Write answer in short : (any two) **14**
- (1) Function of political party.
  - (2) Limitation of political party.
  - (3) The development of political parties in India.
  - (4) Characteristics of political socialization.
-